

z dnia 25 lutego 2016 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
Gminy Charsznica na lata 2016-2018 .

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 1515 z późn.zm.) oraz art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 332 ze zm.) -

RADA GMINY CHARSZNICA UCHWAŁA CO NASTĘPUJE:

- § 1. Przyjmuje się **Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Charsznica na lata 2016-2018**, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Charsznica.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Uchto

Załącznik do Uchwały Nr XVI/95/2016
Rady Gminy Charsznica
z dnia 25 lutego 2016 r.

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY GMINY CHARSZNICA
NA LATA 2016 – 2018

Spis treści:

Rozdział I. Wiadomości ogólne

1. Wstęp
2. Analiza SWOT
3. Podstawa prawna Programu
4. Zasady działania Programu
5. Diagnoza środowiska lokalnego

Rozdział II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Zadania i realizatorzy zadań
2. Źródła finansowania Programu
3. Monitoring i ewaluacja Programu
4. Zakończenie

I. Wiadomości ogólne

1. Wstęp

Program Wspierania Rodziny w Gminie Charsznica był opracowany na lata 2013-2015.

Program przyjęty został Uchwałą Nr XXV/149/2012 Rady Gminy Charsznica. Program był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
4. Finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,

2. ANALIZA SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 dokonano analizy SWOT (polega ona na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia) Programu, który realizowany i wdrażany był w latach 2013-2015 przez Gminę Charsznica . Szczegóły analizy przedstawiono w poniżej.

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY CHARSZNICA

MOCNE STRONY

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników GOPS, odpowiedzialnych za realizację wsparcia,
- znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników GOPS,
- zapewnienie kadrze GOPS szkoleń oraz studiów podyplomowych,
- zatrudnianie Asystenta Rodziny pozwalające na poprawę stanu emocjonalnego, zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodzinę,
- działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych
- otwartość na współpracę,
- realizacja programów profilaktycznych,
- realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” finansującego dożywianie dzieci w szkołach,
- budowa nowoczesnych boisk i sal gimnastycznych,
- realizacja projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu”
- możliwość pozyskania środków zewnętrznych,
- możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi,

SŁABE STRONY

- niewystarczająca ilość propozycji spędzania wolnego czasu oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej,
- brak ośrodków wsparcia dziennego,
- brak dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego,
- brak zaplecza technicznego do realizacji form wsparcia (brak pomieszczeń, wyposażenia),
- brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny,
- obciążenie pracowników GOPS dodatkowymi zadaniami,
- małe zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie,
- brak atrakcyjnej, bezpłatnej oferty wsparcia i organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- brak bezpłatnych zajęć w placówkach kulturalnych dla najuboższych,
- rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego, które nie są zaspokajane

SZANSE

- wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina,
- wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny,

ZAGROŻENIA

- brak wsparcia opiekuńczo-wychowawczego dla rodziców – mniejsze szanse rozwojowe dzieci,
- wzrost kosztów utrzymania rodziny,
- wypalenie zawodowe pracowników,
- stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia przez rodziny z różnych form wsparcia.

Dokonana analiza pozwoliła wyznaczyć kierunki działań na kolejne lata realizacji Programu.

3. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU pt :

„GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CHARSHNICA NA LATA 2016-2018" -OKREŚLA ZADANIA WŁASNE GMINY WYNIKAJĄCE Z:

Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r, poz.332 ze zm),

Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r, poz.1390),

Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r, poz. 1286 z póź.zm),

Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.z 2012 roku, poz.124 z póź.zm.)

Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.163 z późn. zm.)

4. ZASADY DZIAŁANIA PROGRAMU

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodzin Program oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie,
- jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób.

5. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Według definicji wskazanej w art. 16 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.z 2015 roku, poz.163 z późn. zm.) rodzina określana jest jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Z analiz danych sprawozdawczych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin gminy Charsznica na różnych płaszczyznach. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w roku 2014, z wyszczególnieniem liczby posiadanych przez nich dzieci.

Tabela nr 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2014 roku w tym rodziny z dziećmi

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	208	208	625
o liczbie osób			
1	75	75	75
2	39	39	78
3	18	18	54
4	27	27	108
5	31	31	155
6 i więcej	18	18	155
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	62	62	295
o liczbie dzieci			
1	9	9	30
2	21	21	88
3	22	22	101
4	3	3	19
5	3	3	24
6	2	2	16
7 i więcej	2	2	17
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	17	17	62
o liczbie dzieci			
1	9	9	30
2	3	3	9
3	5	5	23
4 i więcej	0	0	0

Stan na dzień 31 .12.2014 r.

Dane sprawozdawcze z 2014 roku pokazują, że problemami najczęściej występującymi w rozeznaczonych środowiskach były: ubóstwo, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Tabela nr 2 Powody przyznania pomocy

POWODY PRZYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI 1)	
UBÓSTWO	174	174	488
SIEROCTWO	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	3	3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	32	32	187
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	30	30	177

BEZROBOCIE	89	89	288
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	52	52	99
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	89	89	162
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	23	23	93
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	13	13	44
RODZINY WIELODZIELNE	3	3	22
PRZEMOC W RODZINIE	2	2	10
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0
ALKOHOLIZM	10	10	30
NARKOMANIA	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	2	2	4
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODŹCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	6	6	18
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0

Przy Gminie pracuje Zespół Interdyscyplinarny w skład którego wchodzi:

pracownik socjalny, pedagog szkolny, przedstawiciel GKRPA, 2 przedstawiciele Policji, przedstawiciel służby zdrowia, pracownik Sadu Rejonowego, 2 pracowników oświaty.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w Charsznicy należy w szczególności:

- integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Poniższa tabela Nr 3 przedstawia liczbę założonych Niebieskich Kart, w tym założonych przez:

Tabela nr 3 Liczba założonych Niebieskich Kart w 2014 roku

2014 rok	kart założonych	ogółem: 10 w tym przez :
policję		9
pomoc społeczną		1

Stan na dzień 31.12.2014r .

W GOPS Charsznica jest zatrudniony asystent rodziny. W 2014 roku pracował z 11 rodzinami, w których objętych pomocą było 32 dzieci. W 2015 roku asystent miał pod opieką 11 rodzin, które miały trudności opiekuńczo-wychowawcze. W rodzinach objętych pomocą było 25 dzieci.

Rozdział II. ZADANIA I REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU WSPIRANIA RODZINY

1. Zadania i realizatorzy zadań

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

Cel 1.

Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin

ZADANIA

Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą GOPS

ZAKŁADANE REZULTATY

Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy

REALIZATORZY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy .

Cel 2.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

ZADANIA

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów)

2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole

3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.

ZAKŁADANE REZULTATY

1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny.

2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych.

3. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych.

REALIZATORZY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy, Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Charsznicy, Placówki oświatowe.

Cel 3.

Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

ZADANIA

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny

2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym

3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia
4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, prawnik, doradca zawodowy.

ZAKŁADANE REZULTATY

1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców
2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny
3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży
4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.

REALIZATORZY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Parafie, Placówki Oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury, Urząd Gminy,

Cel 4.

Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.

ZADANIA

1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną.
2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.
3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.
4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny.
5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

ZAKŁADANE REZULTATY

1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi.
2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.
3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież.
4. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny.
5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.

REALIZATORZY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Miechowie, Placówki Oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Ośrodek Zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, Psycholog, Prawnik.

Cel 5.

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.

Zadania

1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej
2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.

ZAKADANE REZULTATY

1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych.
2. Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.

REALIZATORZY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, Placówki Oświatowe.

Cel 6.

Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom

ZADANIA

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych.

ZAKADANE REZULTATY

1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie.
2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.

REALIZATORZY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z gminy Charsznica. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Charsznica, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

3. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania.

Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- stan zaawansowania prowadzonych działań,

- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy,
- zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

4. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Charsznica na lata 2016-2018 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami.

Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Uchto